

EUROOPAN DIGITAALISTRATEGIA

Vuodesta 1995 lähtien tieto- ja viestintäteknikka on vauhdittanut tuottavuuden lisääntymistä ja talouskasvua EU:ssa.^[1] Kolmen viime vuosikymmenen aikana eri tekniikoiden ”lähentyminen” on hämärtänyt televiestinnän, lähetystoiminnan ja tietotekniikan välisiä rajoja. Komissio pani vuonna 2015 alulle digitaaliset sisämarkkinat ja antoi keskeiset lainsäädäntöehdotukset, jotka koskivat sähköisen kaupankäynnin vauhdittamista, tekijänoikeuksia, sähköisen viestinnän tietosuojaa, digitaalisten oikeuksien yhdenmukaistamista, yhdenmukaisia alv-sääntöjä ja kyberturvallisuutta.

OIKEUSPERUSTA

Perussopimuksissa ei ole nimenomaisesti tieto- ja viestintäteknikkaa koskevia määräyksiä, mutta unioni voi toteuttaa alan toimia erinäisten alakohtaisten ja monialaisten politiikkojen puitteissa, joita ovat teollisuuspolitiikka (SEUT:n 173 artikla), kilpailupolitiikka (SEUT:n 101–109 artikla), kauppapolitiikka (SEUT:n 206–207 artikla), Euroopan laajuiset verkot (SEUT:n 170–172 artikla), tutkimus ja teknologinen kehittäminen sekä avaruuspolitiikka (SEUT:n 179–190 artikla), lainsäädännön lähentäminen sisämarkkinoiden toteuttamisen ja toiminnan parantamiseksi (SEUT:n 114 artikla), tavaroiden vapaa liikkuvuus (SEUT:n 28, 30, 34–35 artikla), henkilöiden, palvelujen ja pääoman vapaa liikkuvuus SEUT:n 45–66 artikla), koulutus, ammatillinen koulutus, nuoriso ja urheilu (SEUT:n 165–166 artikla) sekä kulttuuri (SEUT:n 167 artikla). Nämä kaikki ovat digitaalisen Euroopan kannalta keskeisiä määräyksiä.

TAVOITTEET

Lissabonin strategian jälkeen sovittiin [Euroopan digitaalistrategiasta](#)^[2], joka sisältyy komission hyväksymään Eurooppa 2020 -strategiaan yhtenä sen seitsemästä lippulaivahankkeesta. Toukokuussa 2010 julkaistussa strategiassa määritellään tieto- ja viestintäteknikan keskeinen rooli EU:n pyrkiessä saavuttamaan vuodeksi 2020 asetetut tavoitteet. Tavoitteena on luoda oikeudenmukainen, avoin ja turvallinen digitaalinen ympäristö, ja siksi komissio ottanut [digitaalisten sisämarkkinoiden strategian](#) perustaksi seuraavat kolme pilaria: parannetaan kuluttajien ja yritysten mahdollisuuksia saada digitaalisia tuotteita ja palveluja koko Euroopassa, luodaan digitaalisten verkkojen ja palvelujen menestymiselle otolliset olosuhteet ja maksimoidaan digitaalisen talouden kasvumahdollisuudet.

[1]Digitaalistrategian tulostaulu – <http://ec.europa.eu/digital-agenda/en/scoreboard>

[2]Euroopan digitaalistrategia – <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/europe-2020-strategy>

SAAVUTUKSET

Sen jälkeen kun televiestintämarkkinat avattiin rajoituksitta kilpailulle 1. tammikuuta 1998 ja digitaalisten sisämarkkinoiden strategiaa ryhdyttiin toteuttamaan, strategian perusteella on annettu siinä ensisijaisiksi määritetyt keskeiset lainsäädäntöehdotukset.

Strategian tavoitteena on ensiksikin parantaa kuluttajien ja yritysten mahdollisuuksia saada digitaalisia tuotteita ja palveluja koko Euroopassa ja luoda EU:lle kuluttajat ja yritykset kattava käyttäjien oikeuksien ja suojelun kehittynyt järjestelmä, johon sisältyy

- [sähköisen viestinnän](#) hintojen alentaminen ja verkkovierailumaksujen poistaminen 14. kesäkuuta 2017 alkaen (kotimaanhintainen verkkovierailu)^[3]
- kaikkien saatavilla olevien internetyhteyksien parantaminen ja peruslaajakaistan yleinen kattavuus, jotka perustuvat pääasiassa mobiili- ja satelliittilaajakaistan kehitykseen, gigabittiyhteyksien luomiseksi kaikille keskeisille sosioekonomisille toimijoille, yhdenmukaistettu [470–790 MHz:n taajuusalueen käyttö unionissa](#) ja 5G-mobiililaajakaistan käyttöönotto vuoteen 2020 mennessä, EU:n yhteinen aikataulu [5G-verkkojen koordinoitulle kaupalliselle käyttöönotolle vuonna 2020](#), maksuttomat Wi-Fi-yhteydet kaikkialla Euroopassa julkisilla paikoilla kunkin maan kansalaisille ja maassa vieraileville WiFi4EU-aloitteen ansiosta^[4], korkealaatuinen 700 MHz:n taajuus, Verkkojen Eurooppa -välineen laajakaistainvestointirahasto (josta tuetaan digitaalista verkkoinfrastruktuuria)
- kuluttajansuojan parantaminen televiestinnän alalla yksityisyyden suojaa (direktiivi 2009/136/EY) ja tietosuojaa (direktiivi 95/46/EY) koskevalla lainsäädännöllä, jota on edelleen vahvistettu uudella tietosuojaa koskevalla sääntelykehyksellä ([asetus \(EU\) 2016/679](#) ja [direktiivi 2016/680](#)), Euroopan verkko- ja tietoturvaviraston^[5] (ENISA) toimeksiannon lujittaminen [parlamentin päätöslauselman](#) perusteella, mitä seurasivat [komission ehdotus](#) ja Tallinnan huippukokous, kuluttajien ja verkkokauppioiden verkkovälitteinen riidanratkaisufoorumi^[6], giponet.org -foorumin perustaminen, jotta voidaan auttaa tekemään internetin hallinnasta demokraattisempaa ja käyttäjäystävällisempää^[7], [maarajoituksia koskeva lainsäädäntö](#), jolla ehkäistään asiakkaiden kansallisuuteen tai asuin- tai sijoittautumispaikkaan perustuvaa suoraa ja välillistä syrjintää elinkeinonharjoittajien ja asiakkaiden välisissä rajat ylittävissä liiketoimissa EU:ssa, tekijänoikeudella suojatun aineiston sallitut käyttötarkoitukset lukemisesteisille henkilöille, yhtenäinen eurooppalainen hätänumero 112 ([direktiivi 2009/136/EY](#)), puhelinnumero 116 000 lasten katoamistapauksia varten, lasten auttava puhelin 116 111 ja henkisen tuen puhelin 116 123 sekä oikeus

---

[3]Neuvoston puheenjohtajavaltio Maltan, Euroopan parlamentin ja komission 14. kesäkuuta 2017 antama yhteinen julkilausuma: http://europa.eu/rapid/press-release_STATEMENT-17-1590_fi.htm

[4]Neuvoston 9. lokakuuta 2017 hyväksymä, <https://www.consilium.europa.eu/fi/press/press-releases/2017/10/09/free-wifi4eu-internet-hotspots/>

[5]Asetus (EU) N:o 526/2013, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX%3A32013R0526>

[6]Foorumiin voi tutustua osoitteessa <http://ec.europa.eu/consumers/odr/>, ja lisätietoja on osoitteessa http://ec.europa.eu/consumers/solving_consumer_disputes/non-judicial_redress/adr-odr/index_fi.htm

[7]Komissio perusti foorumin maailmanlaajuisen internetin toiminnan seurantavälineen (Global Internet Policy Observatory, GIPO) yhteydessä 22. huhtikuuta 2015.

vaihtaa lankapuhelin- tai matkaviestinoperaattoria yhden työpäivän kuluessa ja säilyttää samalla alkuperäinen puhelinnumero (numeroiden siirrettävyys, direktiivi 2009/136/EY).

Toiseksi Euroopan sähköisen viestinnän sääntelyviranomaisten yhteistyöelin (BEREC) ([asetus \(EY\) N:o 2018/1971](#)) huolehtii kansallisten sääntelyviranomaisten ja komission välisestä yhteistyöstä ja edistää hyviä käytäntöjä ja yhteisiä toimintatapoja, jotta voidaan luoda EU:n tasolla otolliset olosuhteet digitaalisten verkkojen ja palvelujen menestymiselle ja vältetään sääntelyn epäyhtenäisyys, joka voisi vääristää kilpailua televiestinnän sisämarkkinoilla. Monivuotisen radiotaajuuspoliittisen ohjelman avulla laaditaan ohjeistusta, ja siinä asetetaan tavoitteita radiotaajuuksien käytön strategista suunnittelua ja yhdenmukaistamista varten. Näin varmistetaan sisämarkkinoiden toimivuus taajuuksien käyttöön liittyvillä unionin politiikan aloilla, kuten sähköinen viestintä, tutkimus, teknologian kehittäminen ja avaruus, liikenne, energia-ala ja audiovisuaaliala.

Kolmanneksi Euroopan digitaalistrategian tavoitteena on maksimoida digitaalisen talouden kasvupotentiaali edistämällä digitaalisia taitoja ja suurteholaskentaa, digitalisoimalla teollisuutta ja palveluja, kehittämällä tekoälyä ja uudenaikaistamalla julkisia palveluja.^[8] [Digitaalisten palvelujen siirrettävyyttä koskevat uudet säännöt](#), joiden mukaan kuluttajat voivat vieraillessaan toisessa EU-maassa käyttää verkkosisältöä, josta he ovat maksaneet kotimaassaan, on hyväksytty, ja niitä alettiin soveltaa 1. huhtikuuta 2018.

EUROOPAN PARLAMENTIN ROOLI

Parlamentti kannattaa määrätietoista ja kehittynyttä tieto- ja viestintäteknikkapolitiikkaa, ja se on toiminut hyvin aktiivisesti alan lainsäädännön antamisessa. Se on myös jatkuvasti auttanut pitämään esillä tieto- ja viestintäteknikkaan liittyviä kysymyksiä esittämällä valiokunta-aloitteisia mietintöjä, suullisia ja kirjallisia kysymyksiä, lausuntoja ja päätöslauselmia sekä teettämällä selvityksiä^[9] ja järjestämällä seminaareja^[10]. Se on myös kehottanut parantamaan kansallisten toimien koordinoitua Euroopan laajuisten palvelujen kehittämiseksi ja lisäämään EU:n tukea televiestintään.^[11]

[Parlamentti on muistuttanut](#), että taajuusylijäämää on hyödynnettävä siten, että laajakaista saadaan kaikkien kansalaisten ulottuville, ja että on varmistettava nopeiden laajakaistayhteyksien yleiset käyttömahdollisuudet sekä kaikkien kansalaisten ja kuluttajien digitaalinen lukutaito ja osaaminen. Samoin parlamentti pyrkii voimakkaasti edistämään [teknologian neutraaliutta](#), verkon neutraaliutta ja unionin kansalaisten verkkovapauksia sekä televiestintäverkkojen kautta tarjottavien palvelujen ja sovellusten saatavuutta ja käyttöä koskevia toimia kansalaisten perusoikeuksia ja -vapauksia kunnioittaen. Tällaisten toimien avulla on myös varmistettava, etteivät

---

[8]Viron pääministeri Jüri Ratas Tallinnan digitaalihiippukokouksessa.

[9]EP Think Tank: <http://www.europarl.europa.eu/aboutparliament/en/0083c7a4db/Think-Tank.html#studies>

[10]Euroopan parlamentin valiokunnat: <http://www.europarl.europa.eu/committees/fi/events-hearings.html>

[11]Ubiquitous Development of the Digital Single Market, Euroopan parlamentin sisämarkkina- ja kuluttajansuojavaliokunnan teettämä selvitys, 2013, [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/etudes/join/2013/507481/IPOL-IMCO_ET\(2013\)507481_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/etudes/join/2013/507481/IPOL-IMCO_ET(2013)507481_EN.pdf)

internetpalvelujen tarjoajat rajoita käyttäjien mahdollisuuksia käyttää haluamaansa sisältöä tai haluamiaan sovelluksia ja palveluja.^[12]

Parlamentti vahvistaa näitä takeita jatkuvasti lainsäädännön avulla. Se on ensimmäisten joukossa poistamassa digitaalisten sisämarkkinoiden esteitä ja uudenaikaistamassa unionin televiestintäsääntöjä vastaamaan nykyisiä digitaalisia ja datavetoisia tuotteita ja palveluja, jotta voidaan maksimoida Euroopan palvelualan digitalisaatio, koska se auttaa luomaan uusia työpaikkoja ja mahdollisuuksia. Parlamentti pyrkii vauhdittamaan rajatylittävää kaupankäyntiä, yhdenmukaistamaan digitaalisia sopimuksia koskevia sääntöjä, tekemään rajatylittävistä pakettipalveluista kohtuuhintaisia, tukemaan muiden kuin henkilötietojen vapaata liikkuvuutta ja ottamaan käyttöön yksinkertaisemmat menettelyt alv-ilmoituksia varten. Siksi parlamentti on parantanut yleistä datan saatavuutta ja tiedonsiirtoa vahvistamalla verkon neutraaliutta koskevia standardeja, yhdenmukaistamalla 470–790 MHz:n taajuusalueen käytön, tukemalla kaikkien käytettävissä olevia maksuttomia Wi-Fi-yhteyksiä (Wifi4EU) kaupungeissa ja taajamissa, investoimalla suurteholaskentaan ja tieteen pilvipalveluihin (eurooppalaiset avoimen tieteen pilvipalvelut) sekä poistamalla verkkovierailumaksut EU:n alueella. Parlamentti teki aloitteen merkittävään lainsäädäntötyöhön, jonka päätteeksi hyväksyttiin [direktiivi toimenpiteistä nopeiden sähköisten viestintäverkkojen käyttöönoton kustannusten vähentämiseksi](#)^[13] ja [asetus sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisiin transaktioihin liittyvistä luottamuspalveluista sisämarkkinoilla sähköisen kaupankäynnin helpottamiseksi](#).

Lisäksi parlamentti saattoi onnistuneesti päätökseen lainsäädäntötyön, jonka pohjalta parannetaan tietosuojaa uudistamalla [tietosuojakehystä ja kyberturvallisuussääntöjä](#), hyväksytään tieto- ja viestintäteknikan turvallisuudelle eurooppalaiset puitteet, järjestetään tieto- ja viestintäteknologian turvallisuussertifiointi EU:ssa, edistetään investointeja kyberturvallisuuden alan keskeisiin valmiuksiin, turvataan luonnollisten henkilöiden tehokas suojelu henkilötietojen käsittelyn yhteydessä perusoikeutena ([direktiivi \(EU\) 2016/680](#)) ja suojellaan luonnollisia henkilöitä henkilötietojen käsittelyn ja näiden tietojen vapaan liikkuvuuden yhteydessä ([asetus \(EU\) 2016/679](#)). Asetuksella pyritään korjaamaan tietosuojan täytäntöönpanon hajanaisuus eri puolilla unionia, oikeudellinen epävarmuus ja laajalle levinnyt näkemys, jonka mukaan erityisesti verkkoympäristössä toimimiseen liittyy luonnollisten henkilöiden suojelun kannalta huomattavia riskejä. Parlamentin kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunta (LIBE) hyväksyi äskettäin säännöt yksityiselämän kunnioittamisesta ja henkilötietojen suojasta sähköisessä viestinnässä liiketoiminnan helpottamiseksi.^[14]

Parlamentti seuraa tiiviisti sitä, kuinka komissio noudattaa digitaalisten sisämarkkinoiden strategian toteuttamisaikataulua, ja on siksi hyväksynyt päätöslauselman aiheesta ”[Digitaalisten sisämarkkinoiden toimenpidepaketti](#)”. Parlamentti tekee parhaillaan laajaa lainsäädäntötyötä, joka koskee digitaalisten sisämarkkinoiden strategian ja edellä mainitun parlamentin päätöslauselman johdosta esitettyjä ehdotuksia. Parlamentti käsittelee

---

[12] [EUVL C 153 E, 31.5.2013, s. 128.](#)

[13] [Direktiivi 2014/61/EU, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX%3A32014L0061,](#)
EUVL L 155, 23.5.2014, s. 1.

[14] [COM\(2017\)0010.](#)

esimerkiksi perusteettomia määräjoituksia^[15], rajatylittäviä pakettipalveluja^[16], verkkosisältöpalvelujen rajatylittävää siirrettävyyttä^[17], kuluttajansuojaa koskevasta yhteistyöstä annetun asetuksen tarkistamista^[18], audiovisuaalisia mediapalveluja^[19], verkkokauppaa ja muuta etämyyntiä koskevia sopimuksia^[20] sekä digitaalisen sisällön toimittamista koskevia sopimuksia^[21].

Mariusz Maciejewski / Frédéric Gouardères
05/2019

---

[15][COM\(2016\)0289](#).

[16][COM\(2016\)0285](#).

[17][COM\(2015\)0627](#).

[18][COM\(2016\)0283](#).

[19][COM\(2016\)0287](#).

[20][COM\(2015\)0635](#).

[21][COM\(2015\)0634](#).

